

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (وصايا)

وصیت به موالی

درس ۷

استاد وافی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

وصیت به موالی .tv

موالی، مشترک لفظی است بین عتیق و معتق؛ پس اگر موصی برای موالی وصیت نمود؛ از دو حال خارج نیست:

الف- قرینه‌ای دال بر مراد موصی وجود دارد: بی تردید بر طبق وصیت موصی عمل می‌شود.

ب- قرینه‌ای دال بر مراد موصی وجود ندارد: دو نظریه مطرح است:

ب-۱- شهید اول می‌گوید: حمل بر هر دو معنی می‌شود؛ زیرا:

اولاً: این حمل، از باب اشتراک لفظی است و شامل هر دو میشود.

دوماً: جمع مضاف، افاده عموم می‌کند.

ب-۲- شهید ثانی (قول قیل): اگر وصی قرینه‌ای دال بر هر دو یا احدهما نیاورده باشد، وصیت باطل است؛ زیرا استعمال لفظ، در هر دو معنا، یا اصلاً جایز نیست و یا در صورت جواز، مجاز می‌باشد؛ پس نیاز به قرینه دارد.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

وصیت به فقرا

اگر موصی وصیت به فقرا نمود؛ آیا فقراء سایر ادیان و مذاهب را شامل می‌شود یا نه؟

۱. شهید: «تنصرف إلى فقراء ملة الموصی»؛ این وصیت، منصرف به فقراء هم مذهب وی می‌باشد.

مرکز مجربان امام صادق (ع)

۲. قیل: جمع معرفّ به الف و لام بوده و قاعدتاً افاده عموم می‌کند.

نظر شهید ثانی: ایشان، موافق با نظر شهید اول بوده و در تائید وی می‌گویند:

لفظ «الفراء»، اگرچه جمع معرفّ به الف و لام بوده و قاعدتاً افاده عموم می‌کند؛ ولی اخذ به عموم، در موردی صحیح است که مخصّصی در بین نباشد و در مانحن‌فیه، شاهد حال و قرینه حالیه، خود مخصّص این عموم است.

متعلق وصیت

متعلق وصیت، هر مالی است که عادتاً و از نظر عرف، مقصود به تملک بوده و قابلیت نقل از ملک را داشته باشد؛ یعنی صلاحیت برای انتقال از مالک به ملک دیگری را دارا باشد؛ پس، امور ذیل، از متعلق وصیت بودن خارج می‌شوند:

۱. امور پست: مانند فضولات انسان.

۲. قلت و کمی: نظیر یک حبه گندم و پوست گردو.

۳. جنسی که قابل تملک نیست: مانند شراب و خوک.

۴. مال موقوفه.

۵. کنیز امّ و ولد وصیت.